

2017/2208(INI)

25.1.2018

STANOVISKO

Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova

pro Výbor pro regionální rozvoj

k zaostávajícím regionům v EU
(2017/2208(INI))

Zpravodajka: Viorica Dăncilă

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova vyzývá Výbor pro regionální rozvoj jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

- A. vzhledem k tomu, že je třeba zajistit kontinuitu toho typu investic, které se v současné době provádějí v rámci druhého pilíře společné zemědělské politiky (SZP) a které jsou zásadním nástrojem financování pro podnícení hospodářského růstu, podporují konkurenceschopnost, inovace a zaměstnanost ve venkovských a horských oblastech zaostávajících regionů a zajišťují udržitelný rozvoj venkova; vzhledem k tomu, že druhý pilíř poskytuje také finanční pobídky pro investice ve venkovských oblastech s cílem řešit konkrétní územní potřeby; vzhledem k tomu, že tyto finanční pobídky pak přispívají k dosažení průřezových cílů ochrany životního prostředí, zmírnění změny klimatu a adaptace na tuto změnu; vzhledem k tomu, že první pilíř poskytuje pobídky a podporu zemědělských a zemědělsko-ekologických postupů, což oboje napomáhá ochraně životního prostředí a podporuje zapojení lidí, například mladých farmářů, do zemědělství;
- B. vzhledem k tomu, že zemědělství se v regionech s nízkými příjmy i v regionech s nízkým růstem podílí na zaměstnanosti podstatně vyšší měrou, než je průměr v EU-28; vzhledem k tomu, že v regionech s nízkými příjmy je tento podíl pětkrát vyšší a v regionech s nízkým růstem 2,6krát vyšší;
- C. vzhledem k tomu, že se zpráva o zaostávajících regionech do značné míry týká období 2000–2013 s aktualizací obsahující údaje do roku 2014 nebo 2015 a že nezohledňuje zemědělství;
- D. vzhledem k tomu, že pomalé určování politických priorit a pomalé investování, nedostatečná fyzická a digitální infrastruktura, nízká konektivita, chybějící elektronické služby, často nedostatečná institucionální kapacita nebo neexistence místních veřejných služeb, nedostatek dovedností a stoupající úroveň zadlužení venkovských a zemědělských komunit představují hlavní překážky úspěšného rozvoje životaschopných a soběstačných zemědělských podniků a komunit, v důsledku čehož řada mladých lidí opouští venkovské oblasti a odchází jinam, což ještě více prohlubuje nedostatek kvalifikovaných pracovníků a ohrožuje budoucí vyhlídky regionu;
- E. vzhledem k tomu, že v některých nízkopříjmových regionech EU je problém zabírání a koncentrace půdy závažnou překážkou pomoci těmto regionům v jejich rozvoji a růstu;
- F. vzhledem k tomu, že jedním z největších a nejsložitějších problémů v EU je zlepšení situace venkovských oblastí, které by se mohlo řešit s využitím inteligentního přístupu;
- G. vzhledem k tomu, že otázkami rovnosti žen a mužů se častěji zabývají tzv. „měkké“ oblasti politiky spíše než tzv. „tvrdé“ oblasti, například regionální politika, která dostává vyšší finanční podporu;
- 1. domnívá se, že zemědělství, zemědělsko-potravinářské odvětví a venkovské podnikání je součástí řešení na podporu udržitelného růstu a revitalizace venkovských oblastí, na

podporu rodinných podniků a tvorby nových pracovních míst způsobem, který usnadňuje široké a nediskriminační sociální začleňování, a že jsou vynikajícími nástroji boje proti chudobě a nerovnostem a nástroji zvýšení úrovně příjmů v zaostávajících regionech, přičemž zároveň napomáhají udržitelnému zachování krajiny, prosazování ekosystémových služeb a boji proti vyliďňování venkova a snižování dostupnosti veřejných služeb; zdůrazňuje strategickou úlohu, již zemědělství hraje v zaostávajících regionech vzhledem k tomu, že zajišťuje dodávky potravin a zaručuje potravinové zabezpečení těchto regionů;

2. domnívá se, že by se měla zvláštní pozornost věnovat jevu vyliďňování venkova v důsledku odchodu mladých lidí, kteří představují nezbytný zdroj hospodářské a sociální obnovy daných lokalit;
3. konstatuje, že zemědělské oblasti nejsou pouze oblasti, v nichž pracují zemědělci a kde se pěstují potraviny, ale že jsou také domovem miliónů Evropanů, kteří žijí ve společenstvích se stále menšími možnostmi;
4. vyzývá členské státy a Komisi, aby investovaly do vzdělání s cílem přilákat do zemědělských zaostávajících regionů vysoce kvalitní lidské zdroje a udržet je tam;
5. zdůrazňuje, že fondy pro rozvoj venkova jsou důležité pro posílení odolnosti ekonomiky a územní soudržnosti těchto regionů a také pro konkurenceschopnost, a to prostřednictvím konkrétních projektů založených na přístupech zdola nahoru, investic, příležitostí ke spolupráci a prostřednictvím rozvoje infrastruktury; uznává proto, že činnost místních akčních skupin je přínosná pro vypracování místních strategií, podporu vytváření sítí zúčastněných stran a vyhodnocování a schvalování jednotlivých projektů LEADER, a vyzývá tudíž k tomu, aby byl širší podíl podpory vyčleněn na komunitně vedený místní rozvoj, což napomůže jak řešení problémů, tak budování kapacit; zdůrazňuje význam předávání znalostí a zajištění snazšího přístupu k zemědělským inovacím pro zaostávající regiony; poukazuje na to, že zapojení mladých lidí do zemědělských činností vede ke zvýšené výkonnosti vzhledem k tomu, že přispívají k zavádění inovačních řešení a nejmodernějších technologií do zemědělství;
6. zdůrazňuje význam zachování příslušných fondů EU pro regionální rozvoj po roce 2020 s cílem uspokojovat potřeby těchto regionů a zároveň zohledňovat především potenciál pro růst zemědělství s přihlédnutím k nutnosti trvalého financování pro všechny regiony EU vzhledem k tomu, že dopady globalizace, změny klimatu a transformace průmyslu se neomezují na méně rozvinuté regiony, jak uvádí 7. zpráva Komise o soudržnosti, ale že výrazně postihují například také řídké osídlené oblasti; uznává významnou úlohu platebních schémat prvního pilíře, zvláště pro zaostávající regiony, a vyzývá tudíž k tomu, aby byla zachována co nejbližší k úrovním existujícím v současné SZP;
7. zdůrazňuje, že financování rozvoje venkova a SZP nemůže být ohroženo, bez ohledu na tlaky na rozpočet EU; zdůrazňuje, že brexit bude mít důsledky pro všechny členské státy a že může mít na venkovské oblasti negativní dopad; vyzývá k identifikaci a podpoře těchto regionů;
8. zdůrazňuje, že je zapotřebí větší flexibilita v řízení fondů pro rozvoj venkova, a zdůrazňuje, že je důležité oddělit financování zemědělství a rozpočtová omezení;

9. zdůrazňuje, že komplexní a vhodně načasované rozvojové strategie jsou potřeba nejen pro řešení některých základních problémů zemědělských zaostávajících regionů, ale také pro posílení jejich kapacity přijímat nové technologie, udržet a přilákat nadané lidi a vytvářet a stimulovat nové investice;
10. domnívá se, že jednou z největších výzev, jíž zaostávající regiony čelí, je zvýšení produktivity a zaměstnanosti v zemědělství;
11. zdůrazňuje význam případných synergických efektů, pokud se bude zemědělství významnou, ale klesající měrou podílet na celkovém počtu pracovních míst v zaostávajících regionech, které by umožnily zajistit pevný základ pro rozvoj tradičních kvalitních výrobků, jako jsou výrobky se zeměpisným označením, horské produkty nebo místní speciality, a podpořily opatření za účelem zabezpečení dodávek potravin a udržitelnosti životního prostředí; bere také na vědomí potenciál pro rozvoj turistických aktivit, zejména venkovského cestovního ruchu a agroturistiky; zdůrazňuje výzvu Parlamentu z roku 2015 k rozšíření celounijní ochrany zeměpisných označení na nezemědělské produkty; je přesvědčen, že by toto rozšíření podpořilo všechny zemědělské regiony v EU tím, že by zvýšilo hodnotu tradičních produktů a vytvořilo pracovní místa v zemědělských regionech; naléhavě vyzývá Komisi, aby předložila návrh právního předpisu s cílem rozšířit ochranu zeměpisných označení na nezemědělské produkty;
12. zdůrazňuje význam podpory místních iniciativ zaměřených na zpracování, uvádění na trh, distribuci a spotřebu místních produktů, a také místního obchodování;
13. opakuje, jak jsou důležité inovace, vhodně uspořádaná digitalizace a zlepšování místních služeb (zdravotnických, sociálních, poštovních) a infrastruktury, čímž se vytváří pozitivní prostředí a solidní základ pro posílení růstu a zlepšení soudržnosti v zaostávajících regionech; zdůrazňuje, že kvalitní infrastruktura, zejména poskytování vysokorychlostních internetových připojení, což je základní podmínka životaschopnosti venkovských oblastí, může přispět k řešení vyliďňování venkova a může pomoci přilákat vysoce kvalifikované pracovníky potřebné pro dosažení růstu v těchto oblastech; připomíná, že v rozvojové skladbě je klíčové vzdělávání a odborná příprava, což může být dále posíleno propojeností online; vítá diskusní dokument Komise o budoucnosti zemědělství, který předpokládá větší soustředění investic do oblasti oběhového hospodářství a biohospodářství, což poskytne významný potenciál pro zaměstnanost, a rozvoj iniciativy „inteligentních vesnic“ prostřednictvím podpory místních komunit s cílem zajistit digitalizaci a rozvoj infrastruktury služeb;
14. zdůrazňuje model sociálního zemědělství a jeho potenciál propojovat lidi ve venkovských oblastech a zvláště přiblížit zemědělství občanům; domnívá se, že tento model představuje významný nástroj, který místní komunitě nabízí řadu terapeutických podpůrných služeb a zároveň zajišťuje propojení zemědělců s širší komunitou;
15. konstatuje, že plné provádění inovačních projektů, jako je iniciativa „inteligentní vesnice“, závisí do značné míry na rozšířené konektivitě společně se vzděláváním; naléhavě vyzývá k dalším krokům s cílem zastavit vyliďňování venkovských oblastí, podpořit rodinné zemědělské podniky a prosazovat lepší environmentální řízení, sociální začleňování, snižování chudoby a tvorbu pracovních míst s inteligentním přístupem;

16. konstatuje, že podpora změny v tradičních genderových rolích, tak aby byly ženy stále více schopné sdílet výhody regionálního rozšíření, má vlastní hodnotu a může také posílit konkurenceschopnost obchodu a průmyslu, zejména v zaostávajících regionech;
17. vítá, že Komise udílí v rámci příští reformy SZP prioritu generační obměně; je přesvědčen, že toto zaměření přispěje k udržitelnosti venkovských oblastí EU;
18. konstatuje, že se diverzifikace stala pro mnohé zemědělce nezbytností, zvláště v zaostávajících regionech, s cílem zajistit dodatečné zdroje příjmu;
19. zdůrazňuje, že dobře propojená území, která upřednostňují a podporují venkovské oblasti, jsou zásadní pro činnost výzkumných partnerství včetně iniciativ evropského inovačního partnerství tak, aby inovativní postupy mohly dále posilovat udržitelný rozvoj zemědělství a přidružených podniků a podporovat růst ve venkovských oblastech zaostávajících regionů; domnívá se, že v tomto ohledu je nejdůležitější prosazovat spolupráci mezi regiony EU na úrovni NUTS 2;
20. zdůrazňuje užitečnost územního přístupu, který zajišťuje dostatečnou infrastrukturu a sociální kapitál pro každý region; zdůrazňuje, že je třeba poskytovat ve venkovských oblastech služby, jako je profesní a finanční poradenství a poradenství ohledně postupů řízení zemědělských podniků, s cílem zmírnit tlaky, které zemědělství přináší; znovu opakuje, že pro zachování těchto oblastí je životně důležité poskytovat veřejné služby, jako je vzdělávání, odborná příprava, zdravotní péče, veřejné sociální služby, veřejná doprava a veřejné poštovní služby; vyzývá členské státy, aby zvážily možnost, jak pomoci komunitám v zaostávajících regionech pomocí odpovídajících nástrojů, které vytvářejí uzavřené produkční okruhy a napomáhají tomu, aby v regionech zůstaly postupy zajišťující přidanou hodnotu, což vytváří venkovská hospodářství pulsující životem a odvrací vylidňování venkova;
21. vyzývá Komisi, aby zajistila, aby spolufinancování v rámci evropských strukturálních a investičních fondů nadále zůstalo mimo omezení Paktu o stabilitě a růstu.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	23.1.2018
Výsledek konečného hlasování	+: 37 -: 1 0: 2
Členové přítomní při konečném hlasování	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Richard Ashworth, José Bové, Daniel Buda, Nicola Caputo, Paolo De Castro, Jean-Paul Denanot, Albert Deß, Jørn Dohrmann, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Luke Ming Flanagan, Martin Häusling, Esther Herranz García, Peter Jahr, Ivan Jakovčić, Jarosław Kalinowski, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Marijana Petir, Laurentiu Rebege, Bronis Ropé, Ricardo Serrão Santos, Czesław Adam Siekierski, Tibor Szanyi, Marc Tarabella, Marco Zullo
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Franc Bogovič, Stefan Eck, Jens Gieseke, Maria Heubach, Karin Kadenbach, Momchil Nekov, Sofia Ribeiro, Annie Schreijer-Pierik, Hannu Takkula, Tom Vandenkendelaere, Thomas Waitz
Náhradníci (čl. 200 odst. 2) přítomní při konečném hlasování	Stanislaw Ożóg

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

37	+
PPE	Franc Bogovič, Daniel Buda, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Jens Gieseke, Esther Herranz García, Mairead McGuinness, Marijana Petir, Sofia Ribeiro, Annie Schreijer-Pierik, Czesław Adam Siekierski, Tom Vandenkendelaere
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Nicola Caputo, Paolo De Castro, Jean-Paul Denanot, Karin Kadenbach, Maria Noichl, Ricardo Serrão Santos, Tibor Szanyi, Marc Tarabella
ECR	Richard Ashworth, Jørn Dohrmann, Zbigniew Kuźmiuk, James Nicholson, Stanisław Ożóg
ALDE	Ivan Jakovčić, Ulrike Müller, Hannu Takkula
GUE/NGL	Stefan Eck, Luke Ming Flanagan
Verts/ALE	José Bové, Martin Häusling, Bronis Ropè
EFDD	Marco Zullo

1	-
EFDD	John Stuart Agnew

2	0
ENF	Philippe Loiseau, Laurențiu Rebega

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se